

Litteraation numero: 119101/3
Äänitteen nimi: 241126_Samuli_e6
Äänitteen kesto: 53 min
Litteroitu: Tutkimustie Oy 20.12.2024

Puhujien merkinnät: Jasmin Paananen
Samuli Lähteenaho

Muut merkinnät: (-) Pois jäänyt sana tai sanan osa
(--) Pois jäänyt jakso
(sana) Epäselvä sana tai jakso
[hakasulkeet] Litteroijan kommentti

Huomautukset: --

[Musiikkia, musiikki vaimenee taustalle]

Jasmin Paananen: Rannan merkityksestä keskusteltaessa Marwan kertoi, "Kirjoitin hiljattain Facebookiin, että Ramlet al-Bayda -ranta on Beirutin ikkuna ja parveke merelle". Rana liittyi keskusteluun. "Kuvitelte, että talossasi on ikkuna ja yhtäkkiä ilmestyy rakennus, joka peittää ikkunan. Valo ja ilma eivät enää pääse ikkunasta sisään. En kestä asua paikassa, josta en näe merta. Minusta tulee klaustrofobinen. Aivan kuin vangitsisi jonkun pieneen häkkiin. Saudit rakastavat aavikkoaan, heillä on tunne aavikkoa kohtaan. Kuvitelkaa, että sanoisitte qatarilaiselle, että otatte heidän aavikkonsa pois. He kuolisivat. Se on osa heidän olemistaan, tai kuten jotkut sanoisivat, heidän identiteettiään." Keskustelukumppaneilleni rantaviivan merkitys oli selkeästi identiteettikysymys. Suomennettu ote Samuli Lähteenahon englanninkielisestä väitöskirjasta.

[Musiikkia, musiikki vaimenee taustalle]

Jasmin: *Lähi-itä nyt* on podcast, joka auttaa ymmärtämään, mistä Lähi-idässä on kysymys. Podcastia julkaisee Suomen Lähi-idän instituutti eli FIME. Minä olen Jasmin Paananen, Lähi-idän tutkimuksen maisteriopiskelija Helsingin yliopistosta. Kevään 2024 vietin Beirutissa FIMEn korkeakouluharjoittelijana. Tässä jaksossa aiheena on Beirutin ja Libanonin rantaviiva, jonka merkityksestä keskustelen FIMEn tutkijan, Beirutissa pitkään asuneen ja tätä aihetta tutkineen antropologi Samuli Lähteenahon kanssa. Tervetuloa *Lähi-itä nyt* -podcastin vieraaksi, Samuli.

Samuli Lähteenaho: Kiitos. Mukava olla täällä.

[Musiikki vaimenee]

Jasmin: Ennen kuin mennään väitöskirjaan, puhutaan hetki Libanonin tämänhetkisestä tilanteesta. Samuli, sä olet FIMEn tutkijana asunut viimeiset pari vuotta Beirutissa, jossa instituutti sijaitsee. Nyt syyskuussa 2024 Libanonin turvallisuustilanne on kuitenkin muuttunut, kun Israel aloitti maahyökkäyksen Etelä-Libanoniin ja ilmapommitukset ympäri maata. Nämä pommitukset on kohdistunut myös Beirutin ja erityisesti sen eteläisille alueille. Lopulta instituuttikin joutui sulkemaan Beirutin toimistonsa toistaiseksi ja sinä palasit myös Suomeen. Minkälainen tilanne Beirutissa ja Libanonissa on nyt viime kuukaudet ollut?

Samuli: Tosiaan Libanonhan on ollut jossain määrin sodassa, tai Libanonissa on käyty sotaa Hizbollahin ja sen liittolaisten ja Israelin välillä siitä viime vuoden lokakuusta asti jo oikeastaan. Eli jo yli vuoden. Mutta suurimman osan tästä ajasta se sota on rajoittunut, etenkin Israelin ilmapommitusten muodossa, pitkälti just Libanonin eteläosien sinne rajaseudulle. Mutta että onhan tämä sota ja konflikti jo pitkään vaikuttanut, tai pidempään vaikuttanut Libanoniin. Ja myös tietysti meidän FIMEn työntekijöiden elämään siellä vähintään siinä määrin, että ei esimerkiksi kaikkiin osiin maita olla viimeisen vuoden aikana pystytty muutenkaan menemään. Mutta nyt tosiaan tänä syksynä taistelut eskaloitui merkittävästi ja Israel, just niin kuin sanoitkin, niin käynnisti tällaisen laajemman pommituskampanjan ympäri Libanonia ja myös Beirutissa. Että me aika pitkään arvioitiin instituutin kanssa, että onko meillä edellytyksiä jatkaa työskentelyä Beirutissa. Ja sitten todettiin, että no toistaiseksi nyt ei ole, että siirrytään muualle seuraamaan tilannetta. Tietysti tämä tilanne on Libanonissa ollut valtavan vaikea. Että se tuhon mittakaava erityisesti Etelä-Libanonissa ja sitten maan itäosissa Bekaanlaaksossa on aika laaja, että nämä Israelin pommituskampanjat on ollut tosi laajoja. Ja nythän tosiaan siellä Etelä-Libanonissa, tosin aika pitkälti vaan rajan pinnassa, niin on käyty myös näitä maataisteluita Israelin asevoimien ja Hizbollahin välillä. Beirutissa nämä pommitukset on näkynyt erityisesti, no oikeastaan samalla tavalla ennen kuin mä poistuin sieltä ja sen jälkeen, niin Beirutin eteläisiä lähiöitä on pommitettu hyvinkin raskaasti ja aika järjestelmällisesti. Ja sitten sen lisäksi Israel on tehnyt yksittäisiä iskuja muualla kaupungissa. Tavallaan nämä pommitukset on ollut osittain ennakoitavia siinä määrin, että millä alueilla niitä esimerkiksi on. Ja osittain taas vähän vaikeammin ennakoitavia.

Jasmin: Minkälaista se oli sitten se arki Beirutissa, ihan ne viimeiset kuukaudet? Sä poistuit kuitenkin vasta lokakuussa. Olit jonkun aikaa maassa vielä, kun nämä pommitukset oli käynnissä.

Samuli: Joo. Me instituuttina tietysti reagoitiin ensin näihin pommituksiin siten, että tavallaan seurattiin sen tilanteen kehittymistä tosi tarkasti. Ja rajoitettiin tavallaan myös omaa liikkumistamme sitten, no ensin maassa ja sitten kun niitä pommituksia alkoi Beirutissakin olemaan, niin sitten myös kaupungin sisällä sen mukaan, että mitkä naapurustot meidän

arvion ja meidän muiden tutkijoiden ja meidän kontaktien arvioiden mukaan oli turvallisia. Että esimerkiksi mä itse asuin Beirutissa semmoisessa naapurustossa, jossa on, no sanotaan kristitty enemmistö ja joka poliittisesti ei ole missään sidoksissa Hizbollahiin. Jolloin tavallaan oli melko turvallista olettaa, että siellä naapurustossa, missä mä asun esimerkiksi, niin siihen ei kohdistu mitään pommituksia. Ja se nyt onkin pitänyt, että ei ole ollut mitään pommituksia siinä osassa kaupunkia, jossa mä asuin. Tietysti tavallaan sitten ennen kuin mä lähdin Beirutista, niin siellä alkoi olemaan tilanne tosin semmoinen, että kauhean paljon kaupungin sisällä ei enää viitsinyt liikkua. Tai että se tila liikkua tai se oma elämänpiiri alkoi supistumaan aika merkittävästi. Että siinä, vaikka ei tuntunut, että olisi välitöntä uhkaa omaa turvallisuutta kohtaan, niin tietysti se työskentely ja oleskelu semmoisessa tilanteessa, niin ei ole enää normaalia. Ja ei ehkä sitten enää koettu, että se olisi mielekäästä myöskään. Että tämä on tietysti yksi, miten se näkyi siinä ihan mun ja meidän arjessa Beirutissa. Sitten myös näkyi tietysti sitten, että maan etelä- ja itäosista saapui Beirutin aika isoja määriä sisäisiä pakolaisia, joka näkyi, no voimakkaasti myös Beirutin katukuvassa. Ja myös siten, että paljon esimerkiksi mun omia tuttuja, jotka asui turvallisella alueella, niin osallistui erilaisiin hätäapuprojekteihin, joita sitten syntyi suurissa määrin tukemaan näitä sisäisiä pakolaisia. Tämän lisäksi tietysti Beirut ei ole kauhean iso kaupunki, että kyllä esimerkiksi munkin asunnolle, niin silloin tällöin kuului nämä eteläiseen Beirutin kohdistuvat pommitukset. Minkä lisäksi sitten Israelin armeijalla oli joitain muita tämmöisiä toimintatapoja, jotka näkyi ja kuului arjessa. Että esimerkiksi välillä he teki hävittäjälentäjillä tämmöisiä äänivallin ylittäviä ylilentöjä, joista kuuluu semmoinen hieman räjähdystä muistuttava ääni. Tämä on tämmöinen toimintatapa, mikä Israelin ilmavoimilla on ollut jo pidempään, Libanonissa ainakin. Ja kai sillä on tarkoitus osoittaa sitten väestölle, että täällä me ollaan. Ja sitten toisekseen myös mun naapurustossa kuului aika pitkälti yötä päivää tänä syksynä tämmöisten Israelin droonien surina. Jotain tämmöisiä, en ole drooniasiantuntija, niin en tiedä, että minkälaisista laitteista tarkalleen on kysymys. Mutta jotain tämmöisiä, varmaan jonkinlaisessa valvontatarkoituksessa toimivia lennokkeja sitten Israel lennätti Beirutin yllä. Ja se on tavallaan semmoinen aika, ajattelisi, että se on aika vaaraton semmoinen droonin surina kuulla, mutta siinä vaiheessa, kun sä olet viikkotolkulla kuunnellut sitä yötä päivää, niin sekin jollain tavalla alkaa mennä ihon alle. Paitsi itselläni, niin tämä oli semmoinen, mistä myös Beirutissa paljon muut ihmiset keskusteli. Mutta ehkä just se, että se sota tai tämä Israelin pommituskampanja, niin Beirutissa nimenomaan, niin näkyy tietysti aika epätasaisesti ympäri kaupunkia. Että on naapurustoja, jotka on kärsinyt hyvin mittavia vahinkoja ihan asuntokantaan, etenkin just nämä Beirutin eteläiset naapurustot. Että on paljon paljon ihmisiä Beirutissa myös, jotka on menettänyt omat kotinsa näihin pommituksiin. Ei pelkästään niissä eteläisissä naapurustoissa. Että nämä Israelin pommitkin on erilaisia riippuen vähän, että mikä heidän kohteensa ehkä on ja että minkälainen harkinta siellä on käyty. Että välillä he on käyttänyt tämmöisiä, jos on yksittäinen salamurhattava kohde, niin saattanut käyttää jopa semmoisia pieniä pommeja, jotka saattaa vaurioittaa vaikka vaan esimerkiksi yksittäistä kerrosta jostain kerrostalosta. Mutta sitten kasvavissa määrin he on myös kyllä ihan tuhonneet kokonaisia kerrostaloja tai jopa parhaimmillaan kerrostalokortteleita maan tasalle. Etenkin – en ole itse käynyt siellä, mutta mitä on nähnyt kuvamateriaalia ja puhunut ihmisten kanssa – niin etenkin niissä Beirutin eteläisissä naapurustoissa alkaa olemaan sillein ihan korttelitolkulla täysin maan tasalle pommitettua naapurustoa.

Jasmin: Eli vaikutukset infrastruktuuriin on ihan valtavat. Paitsi se inhimillinen kärsimys, joka siellä asuville aiheutuu, joko konkreettisesti tai sitten tämmöisen enemmän psykologisen kuormittavuuden kautta, niin myös valtavat vahingot infralle. Uskallatko sä yhtään arvioida mitä vaikutuksia tällaisella tuholla on sitten pidemmän päälle, kun toivottavasti tämäkin pommitus jossain kohtaa loppuu?

Samuli: Niin no tietysti tämmöisellä sodankäynnillä on varmaan monenlaisia vaikutuksia. Että yksi on tietysti ihan, että jos nyt päästään tekemään jälleenrakennusta toivottavasti mahdollisimman pian, niin ihan tietysti näiden tuhattujen naapurustojen ja tuhattujen talojen – ja Beirutissa, mutta sitten tietysti vielä suuremmissa määrin siellä Etelä-Libanonissa, jossa kokonaisia kyllä on tuhattu maan tasalle – niin tietysti ihan se korjausvelka tai ihan se määrä rahaa ja yötä, mikä tähän jälleenrakennukseen menee, niin on valtava. Minkä lisäksi sitten tietysti tämä inhimillinen kärsimys, voisi ehkä sanoa, on varmasti valtava ja tulee vaikuttamaan kokonasiin sukupolviin libanonilaisia jatkossa. Että tietysti jo nyt on joitain tuhansia kuolonuhreja Libanonissa näistä pommituksista tai taisteluista. Tietysti se tarkoittaa sitä, että aika monilla ihmisillä on sukulaisia tai perheenjäseniä tai muita läheisiä, jotka on menettänyt henkensä tai sitten haavoittunut näissä pommituksissa tai taisteluissa. Ja sitten tietysti sen lisäksi, että ihmisille, jotka, no on joutunut pakenemaan kodistaan, jotka on mahdollisesti menettänyt kotinsa, tai sitten ihan vaan joutunut elämään näiden pommitusten keskellä tai niitä kuunnellen ja ehkä oman ja läheistensä turvallisuuden puolesta peläten, niin onhan se myös traumatisoiva kokemus. Ja Libanonissahan tietysti on, no se tilanne ei ole ollut erityisen hyvä ennenkään tätä sotaa. Että se on ollut taloudellisesti tosi vaikeassa tilassa se maa. Ja Beirutissa ei ole montaa vuotta siitä massiivisesta Beirutin satamaräjähdyksestä, joka tietysti traumatisoi monia kaupungin asukkaita silloin. Monilla libanonilaisilla on tietysti mielessä myös edellinen sota 2006, joka käytiin Israelin ja Hizbollahin välillä. Ja nyt tässä vaiheessa voidaan jo sanoa, että tämä sota on Libanonille paljon raskaampi kuin se oli. Ja sitten tietysti, jos mennään kauemmas historiassa, niin Libanonin sisällissodan, 70–80-luvuilla käydyn sisällissodan muistot on myös monella mielessä. Että tavallaan tästä tulee nyt sitten ehkä libanonilaiselle yhteiskunnalle taas tämmöinen uusi traumaattinen jakso, jonka seuraukset varmaan tulee näkymään pitkään maassa.

[Musiikkia]

Jasmin: Siirrytään sitten tähän sun väitöskirjaan. Paitsi että sä olet asunut Beirutissa, niin tunnet kaupunkia myös tämän oman tutkimuksesi näkökulmasta. Sä väittelit viime toukokuussa otsikolla *A Beach Multiple: An ethnography of environmentalism on the Lebanese coastline*. Kuten tuossa alussa kuullusta lainauksesta käy ilmi, niin tämä ranta koetaan hyvin merkityksellisenä tällaisena ikkunana ja parvekkeena merelle, kuten yksi sun haastattelemissa henkilöistä kuvasi. Miten sä päädyit tutkimaan Libanonin rantaviivaa?

Samuli: Joo. Mä olen tosiaan, niin kuin ehkä mainittiinkin, niin sosiaali- ja kulttuuriantropologi mun omalta taustaltani. Ja ennen tätä väitöskirjaprosessia mä olin jo työskennellyt Libanonissa mun perustutkinnon kanssa. Eli kirjoitin siis mun gradun aikoinaan Libanoniin liittyen. Että se oli itselleni jossain määrin tuttu paikka, kun ryhdyin tätä väitöskirjaa työstämään. Mä olin itse asiassa, kun mä aloitin tämän väitöskirjaprosessin 2017, niin mä olin kiinnostunut selvittämään

kaupunkipolitiikkaan liittyviä kysymyksiä Beirutissa. Ne oli jäänyt mua jotenkin mietityttämään edellisiltä jaksoilta, kun olin viettänyt aikaa Libanonissa. Ja mun alkuperäisessä tutkimussuunnitelmassa mä itse asiassa, mun oli tarkoitus tutkia julkisen tilan kysymykseen liittyviä tällaisia ruohonjuuritason poliittisia kamppailuja tai vääntöjä ja sitä, miten tämä keskustelu julkisesta tilasta Libanonissa toimii. Mutta niin kuin etnografisessa tutkimuksessa – voidaan puhua siitä kohta lisääkin – mutta usein käy, niin se tavallaan kenttätyö sitten johtaa tutkijan vähän uusiin suuntiin. Ja mun tapauksessa sitten päädyin alustavasti tätä julkisen tilan kysymystä selvittäessäni työskentelemään parin tällaisen järjestön kanssa, jotka työskenteli nimenomaan Libanonin rantaviivalla. Ja sitten tämän työn kautta oikeastaan sitten se kysymys julkisesta tilasta jäi pienempään osaan ja mua alkoi kiinnostaa enemmän, että mikä tämä, miten Libanonin rantaviivan kautta näkyy oikeastaan monia asioita Libanonin yhteiskunnasta ja politiikasta Libanonissa. Joo, että tässä kävi tavallaan tällainen, että mun kenttätyö johti mut sinne rantaviivalle. Ja tästä julkisestakin tilasta kirjoitan väitöskirjassa, mutta se jäi sitten pienemmäksi kysymykseksi tämän rantaviivan rinnalla.

Jasmin: Joo. Sä olet siis antropologi ja teet tosiaan etnografista tutkimusta. Tämä väitöskirja pohjautuu noin vuoden mittaiselle kenttätyöjaksolle, jonka aikana keräsit esimerkiksi haastatteluaineistoa. Sä kirjoitat kuitenkin väitöskirjassa siitä, miten etnografinen kenttätyö ei ole ainoastaan metodi datan keräämiseen, vaan pikemminkin tällainen pitkäaikaisempi pedagoginen prosessi, joka kattaa myös muuta kuin tällaiset viralliset haastattelutilanteet. Niin kertoisitko sä tästä sun kenttätyöprosessista, minkälaisilla menetelmillä sä keräsit sun aineistoa tähän väitöskirjaan?

Samuli: Ainakin näin sosiaali- ja kulttuuriantropologian piirissä me ajatellaan etnografiaa nimenomaan tällaisena, mitenköhän sen nyt muotoilisi, tällaisena aika kokonaisvaltaisena joukkona tai kokoelmana erilaisia metodeja tai välineitä aineiston keräämiseen. Mutta jossa nimenomaan tutkija itse on tavallaan se väline, jolla sitä aineistoa sitten kerätään. Että usein puhutaan semmoisesta osallistuvasta havainnoinnista keskeisenä työkaluna etnografian tekemisessä. Joka tarkoittaa siis sitä, että sen sijaan, että tutkija tekisi esimerkiksi haastatteluja, kävisi vaikka haastattelemassa jotain toimijaa tai jotain kiinnostavaa ihmistä ja sen jälkeen jatkaisi eteenpäin ja menisi tekemään haastatteluja muualle, niin tutkija yrittää ikään kuin osallistua vähän pitkäaikaisemmin näiden tutkimusosallistujien elämiin tai toimintaan. Ja sitten nimenomaan myös mahdollisuuksien mukaan osallistua siihen, mikä toiminta nyt sitten onkaan tutkimuksen kohteena. Ja tietysti tällaisessa pitkäaikaisessa prosessissa sitten myös tutkija itse muuttuu tai oppii tai kehittyy sen tutkimusprosessin myötä. Tätä mä tavallaan tarkoitan sillä, kun puhutaan pedagogisesta oppimisprosessista, että se ei ole vaan, että sä tutkijana keräät jonkinlaisen aineiston, jota analysoit, vaan että sä itsekin järjestön kanssa kuvattiin sellaisia vähän pedagogisia opetusvideoita liittyen rantaviivaan, joissa mä sitten autoin heitä näiden videoiden tuottamisessa tai käytännön toteuttamisessa. Että kävin näissä kuvauksissa mukana ja kannoin äänipaalua ja tein jotain muita tällaisia pieniä juttuja. Tai yhtä toista järjestöä, jonka kanssa mä työskentelin, niin mä esimerkiksi autoin heitä tekemällä heille tällaisen kyselylomakkeen, jolla he yritti kartoittaa jotain tarpeellisia tietoja naapuruston asukkaiden keskuudessa. Mutta sitten myös vaan vietin paljon aikaa näiden ihmisten kanssa sen vuoden mittaan. Että se se kaikkein olennaisin ehkä metodologisesti on etnografiassa, se ajatus siitä, että se, että sä opit miten joku ilmiö toimii, niin se on hidas prosessi ja se vaatii sitä, että sä paitsi voit tehdä myös haastatteluja, joista on itse asiassa paljon hyötyä ja niistä saa usein omanlaisensa näkökulman aiheeseen, niin myös se vaan, että on läsnä monenlaisissa tilanteissa ja sitten pikkuhiljaa oppii huomamaan semmoisia nyansseja ilmiöistä tai asioista, joita ei välttämättä esimerkiksi haastattelumuodossa huomaisi. Että esimerkiksi mä vietin tällaisella Beirutin julkisella uimarannalla, tämä Ramlet al-Bayda, joka mainittiinkin jo aikaisemmin, niin pitkiä aikoja ihan näiden mun tutkimusosallistujien kanssa rupatellen ja ihmetellen sitä menoa täällä rannalla. Ja tästä rannasta muodostuikin sitten mulle semmoinen vähän ehkä polttopiste tälle mun tutkimukselle, jonka kautta mä sitten pystyn kuvaamaan aika paljon laajempia yhteiskunnallisia prosesseja, jotka kosketti tätä Libanonin rantaviivaa.

Jasmin: Joo, tämä Beirutin Ramlet al-Bayda -ranta toimi tosiaan tässä sun tutkimuksessa tällaisena keskipisteenä, josta käsin sä sitten tarkastelit näitä ilmiöitä laajemmin ja pidemmällä osalla sitä rantaviivaa. Minkälainen paikka tämä ranta on? Minkälainen on julkinen ranta Beirutissa?

Samuli: Ehkä ajatus, mikä on antropologiassa aika tyypillinen tai tällainen, että keskittymällä johonkin aika pieneen tai semmoiseen pienen mittakaavan ilmiöön tai paikkaan, niin me voidaan nähdä sen kautta tai kommentoida sen kautta jotain isompia ilmiöitä. Ja tämä Ramlet al-Bayda ehkä tässä mun tutkimuksessa näytteli just nimenomaan tällaista roolia. Se on siis tällainen pienehkö, olisikohan se ehkä kilometrin levyinen, hiekkaranta Beirutin kaupungin kupeessa. Oikeastaan ihan tiivis osa urbaania kaupunkirakennetta. Jolla on aika pitkä historia, että sillä samalla paikalla on ollut jonkinlainen hiekkaranta pitkään. Ja oikeastaan se on ollut osa aikaisemmin tällaista laajempaa hiekkarantojen ketjua Beirutin kupeessa. Ja tämä Ramlet al-Baydan ranta on oikeastaan sitten ainoa tällaiselta kaupungistumiselta säästynyt osa Beirutin alueella, minkä takia siitä on tullut myös sitten tällainen Beirutin kaupunkipolitiikalle tai monelle beirutilaiselle tosi tärkeä paikka. Koska se on tavallaan se, mitä heillä on vielä jäljellä julkisesti saavutettavissa olevasta rannasta. Mutta siis tämä on uimaranta, jossa käy paljon beirutilaisia eri elämäniloilta. Sillä rannalla on semmoinen ehkä suhteellisen työväenluokkainen maine johtuen siitä, miten libanonilainen luokkayhteiskunta toimii. Että monesti tällaiselle ilmaiselle rannalle tai julkiselle rannalle, niin hakeutuu semmoiset ihmiset, jotka ei halua maksaa sitten yksityisten rantakerhojen 20 tai 30 dollarin sisäänkäyntimaksuja. Ja sitten taas semmoiset ihmiset, joilla on varaa maksaa näitä pääsymaksuja, niin sitten saattaa hakeutua toisenlaisiin paikkoihin. Mutta oikeastaan mä kyllä tässä mun tutkimuksen aikana huomasin ja opin, että tällä Ramlet al-Baydallakin käy ihmisiä ihan kaikista yhteiskuntaluokista ja taustoista. Mutta se, että mitä se tarkoittaa, että se on julkinen ranta, niin on ihan kiinnostava kysymys. Ihan jo siis sen takia, että tässä tutkimuksessa mä selvittelin, että itse asiassa tämänkin rannan omistaa enimmäkseen yksityiset maanomistajat. Mikä on ollut tällainen, laajemmin kun puhutaan näistä julkisista tiloista Beirutissa, niin se on ollut muissakin julkiseen tilaan liittyvissä kiistoissa tällainen kysymys, että mitä se tarkoittaa oikeastaan olla julkinen ranta,

jos tällainen paikka, mitä on perinteisesti pidetty julkisena uimarantana, niin on kuitenkin enimmäkseen yksityisten omistajien omistamia tontteja. Tähän liittyy aika monimutkainen ja pitkä juridinen historia, joka menee myös Ranskan siirtomaa-aikaan Libanonissa 1920-luvulla. Ja silloin tehtyyn maareformiin ja sen yhteydessä tehtyihin – no esimerkiksi täällä Ramlet al-Baydalla, niin todennäköisesti nämä tontit on ensimmäistä kertaa rekisteröity yksityisomaisuudeksi tämän ranskalaisten tekemän maareformin yhteydessä. Mutta sitten tämä tosiaan on ollut kuitenkin pitkäaikaisesti, sanotaan että vähintään 60-luvulta asti, käytössä jonkinlaisena julkisena uimarantana. Ja siihen on nyt nimenomaan viimeisen ehkä 10, 15 vuoden aikana liittynyt tällainen kiista siitä, että onko tämä nyt julkinen uimaranta vai ei. Ja että pitäisikö sen säilyä tällaisena avoimena ja ilmaisena paikkana vai voisiko sinne rakentaa jotain. Että mun tutkimuksen aikana osalle tätä uimarantaa rakennettiin semmoinen hotelli, joka sitten ehkä kuudenneksen tästä uimarannasta sulki. Ja tähän liittyi sitten monimutkaisia sekä tällaisia poliittisia että juridisia väentöjiä siitä, että mitä se oikeastaan tarkoittaa, että tämä on julkinen uimaranta juridisesti tai yhteiskunnallisesti.

Jasmin: No mitä tästä sun tutkimuksesta sitten selvisi? Mitä Beirutin julkinen ranta ja Libanonin rantaviiva laajemmin kertoo Libanonin poliittisista ja yhteiskunnallisista kehityskuluista?

Samuli: Joo. Tosiaan se oli yks tällainen mun iso väite tässä väitöskirjassa, että ihan jo keskittymällä tähän Beirutin julkiseen uimarantaan, niin voidaan nähdä aika paljon tällaisia isoja kehityskulkuja ja kipukohtia ehkä Libanonin yhteiskunnassa näinä vuosina. Siis mä tein mun kenttätöitä tosiaan vuonna 2018. Eli siis ajasta ennen Libanonin 2019 alkanutta kansannousua ja samoihin aikoihin alkanutta talouskriisiä, joka sitten johti tällaiseen laajempaan yhteiskunnallis-taloudelliseen romahdukseen, jonka takia sitten Libanon on nyt myös ollut tosi vaikeassa tilanteessa tähän tämän vuoden sotaan tullessa. Tässä oli joitain semmoisia isoja teemoja, mistä mä tässä väitöskirjassa puhun. Yksi on tietysti tämä reaalitieteellinen kaupunkipolitiikka tai yleisemmin tällainen tilan politiikka, voisi ehkä sanoa, täällä rantaviivalla. Eli puhutaan ihan rantaviivan yksityistämistä, jonka osaksi tavallaan tämä, myös tämä mainitsemani hotelliprojekti Ramlet al-Baydalla asetui. Eli Libanonissa on tällainen pitkään käynnissä ollut prosessi, monella tapaa jo 60-luvulta, Libanonin sisällissodan aikana jatkunut, mutta sitten 90- ja 2000-luvulla tämän sisällissodan jälkeisessä asetelmassa voimistunut prosessi, jossa siis tällaisia paikkoja rantaviivalla, jotka on aikaisemmin ollut kaikkien saavutettavissa, niin on sitten aidattu yksityiseen käyttöön kiinteistöturismibisneksen tai muun kiinteistöbisneksen tarpeisiin. Ja tämä tavallaan liittyy Libanonin tällaiseen talousmalliin hyvin keskeisesti. Että 90-luvulta tähän viime vuosien kriisiin asti, niin rakennusteollisuus on ollut yksi ihan keskeinen, oikeastaan sekä rakennusteollisuus että turismi on ollut keskeisiä Libanonin talouden tukipylväitä. Ja se sitten osaltaan on näkynyt tässä, miten näitä rannoilla olevia paikkoja tai rantoja oikeastaan ympäri rantaviivaa, niin on sitten suljettu ja yksityistetty. Ja rakennettu sitten huviloita tai hotelleja tai muita tällaisia, sanotaan ehkä yhteiskunnan eliiteille enemmän suunnattuja palveluita. Että tämä yksityistäminen on yksi semmoinen iso prosessi, mikä näkyi hyvin selvästi ihan täällä mikrotasolla Beirutin julkisella uimarannalla. Mutta sitten paljon muitakin. Yksi on tietysti laajemmin tällainen infrastruktuurin politiikka, joka näkyi erityisesti jätteen ja saastumisen ja siihen liittyvien kysymysten kautta. Että tämä julkinen uimaranta oli suhteellisen huonossa maineessa osittain sen takia, että Beirutissa ja Libanonissa laajemmin ei ole oikeastaan toimivaa jätevedenpuhdistusjärjestelmää tällä hetkellä ja jätevesiviemäreitä on myös tällä rannalla. Ja järjestelmällisesti tutkimukset on todennut, että Beirutin alueella meriveden kunto on suhteellisen huono, että siellä on paljon orgaanista jätettä. Ja sitten tähän liittyy tietysti se, että se on aina poliittinen kysymys, että missä ja miksi on jätettä tai tällaisia likavettä. Esimerkiksi mun kenttätöiden aikana – niin tämä oli tällainen pieni episodi täällä uimarannalla, joka oli mun mielestä ihan kuvaava tässä – että sen jälkeen kun tämä uusi hotelli oli rakennettu sinne rannalle, niin yhtenä syyspäivänä tämä rantaa reunustava bulevardi ja osa siitä naapurustosta tulvi yhtäkkiä. Sillä alueella on tällaiset yhdistetyt myrsky- ja lokaviemärit, eli että myös sadevedet ohjautuu näiden samojen viemäriputkien kautta. Ja sitten kun ruvettiin ihmettelemään, että mistä yhtäkkiä tällainen viemäreiden ylitse pursuaminen tällä alueella johtuu, niin paljastui, että joku oli tavallaan ilman mitään virallista prosessia tai muuta, niin tukkinut yhden näistä viemäriputkista, jotka vie tänne rannalle sen hotellin viereen. Kaatanut siis tuhat kiloa betonia sinne viemäriputkeen. Ja sitten kun tätä selviteltiin enemmän, niin vaikutti aika ilmeiseltä, että se todennäköisesti oli jotenkin sidoksissa tähän hotelliin. Että hotelli halusi puhdistaa uimavesiään sillä, että tämä viemäriputki ei enää olisi käytössä, ja sitten ohjannut tällä betonilla tämän likaveden tällaiseen lähellä olevaan työväenluokkaiseen Ouzain naapurustoon menevään jätevesiputkistoon. Mikä oli toiminut ihan hyvin sitten siihen asti, kun tuli ensimmäiset syysmyrskyt, jolloin sitten se tässä putkistossa kulkevan veden kapasiteetti olikin yhtäkkiä paljon suurempi, jolloin tämä toissijainen viemäriverkosto ei enää pystynyt käsittelemään sitä kapasiteettia, joka sitten johti tämän homman ylitse tulvimiseen. Tämä ihan vaan tällaisena esimerkkinä, että miten jätteenkin liittyvät kysymykset on poliittisia luokkayhteiskuntaan ja laajemmin ehkä poliittiseen talouteen liittyviä kysymyksiä.

Jasmin: Sä käsittelet rantaviivaa ja sen merkityksiä väitöskirjassasi monilla eri tasoilla ja aika yllättävistäkin elementeistä käsin. Esimerkiksi yhdessä kappaleessa keskityt rantahiekkään ja toisessa jätteeseen, niin kuin tässä annoitkin jo yhden esimerkin. Niin miten antropologi tutkii hiekkää tai jätettä? Mitä se konkreettisesti tarkoittaa?

Samuli: Joo, oikein kiinnostava tematiikka. Sanotaan nyt, yhteiskuntatieteissä ja yhteiskunnallisesti suuntautuneissa humanistisissa tieteissä on ehkä viimeisen parinkymmenen vuoden aikana ollut kasvavaa kiinnostusta jotenkin tällaisista materiaalisuutta kohtaan, ja myös infrastruktuureja kohtaan. Ja on paljon mietitty sitä, että miten voidaan ajatella, no vaikka esimerkiksi rantahiekkää tai jätettä tai muita tällaisia materiaalisia asioita myös osana meidän yhteiskunnallista todellisuutta. Ja mä tässä väitöskirjassa tosiaan jonkun verran seuraan tätä, niin kuin mainitsinkin, niin puhumalla esimerkiksi hiekasta tai sitten tästä jätevedestä, tai mikromuovista myös puhun jonkun verran. Etnografille tämä on erityisen mun mielestä mielenkiintoinen kysymys. Että jos meidän tutkimuksen metodologia on se osallistuva havainnointi, niin miten silloin pystyy ottamaan tällaiset materiat paremmin huomioon. Tavallaan se vastaus on aika, tai siihen on tavallaan kaksi vastausta. Toinen on, että jonkun verran on ryhdytty puhumaan tällaisesta aistillisesta etnografiasta. Siitä, että jos tutkijan, normaalisti tutkija itse on se työkalu, jota hän käyttää aineiston keräämiseen, niin miksei sitten keskusteluiden ja kysymysten ja tällaisen havainnoinnin lisäksi voi käyttää myös muita aistejaan osana tätä laajempaa tutkimuksen kehitystä. Niin kuin ihan sitä, että miltä vaikka jossain paikassa haisee ja tuntuu ja tällaisia asioita, joilla kaikki ihmiset tavallaan ymmärtää sitä maailmaa, minkä läpi me kuljetaan. Mutta sitten ehkä

perinteisempi vastaus tähän, joka kyllä mulle on paljon keskeisempi, on se, että tämmöinen, no esimerkiksi just rantahiekka tai jätetevesi, niin ne on kuitenkin, kun ne nostetaan esille tämmöisiksi teemoiksi, joiden kautta me voidaan ymmärtää, niin tulee heti hyvin ilmeiseksi, että ne on tosi keskeisiä osia maailmoja tai poliittisia todellisuuksia, joissa me kaikki eletään. Että ihan esimerkiksi, mä tosta jätteestä puhuinkin jo jonkun verran, niin että on ilmeistä, että mä työskentelin julkisella uimarannalla, joka on hiekkaranta, että totta kai siellä on paljon sitä hiekkaa. Mutta nyt kun mä rupesin hieman seuraamaan, että mitäs nämä mun tutkimusosallistajat oikeastaan tekee tämän hiekan kanssa, minkälaisia huolia tai toiveita tai ajatuksia tähän hiekkiaan liittyy, minkälaisia taloudellisia prosesseja tähän hiekkiaan liittyy, niin se osoittautuukin, että siihen liittyy aika paljon asioita. Että ihan esimerkiksi mun tutkimusosallistajat, jotka siis toimi tämmöisessä ympäristöjärjestössä, joka oli ikään kuin vastuussa tämän uimarannan kunnossapidosta, niin he oli tosi huolissaan siitä, että hiekka tällä rannalla vähenee. Joka johtuu osittain rantaviivan kaupungistumisen aiheuttamista muutoksista merivirtojen kulkuun mikrotasolla, joka on johtanut siihen, että siihen rannalle saapuu vähemmän uutta hiekkaa kuin aikaisemmin. Itse asiassa jos katsoo vertailevasti laajemmin, niin ympäri maailmaa on aika yleistä, että hiekkarantoja täytyy jatkuvasti uudelleen täyttää, että niihin tuodaan keinotekoisesti lisää hiekkaa. Että tämmöinen hiekkaranta ei pysy paikallaan itsessään, vaan se vaatii jotenkin tämmöistä aktiivista huolenpitoa. Mutta täällä Beirutin uimarannalla, se on toistaiseksi ollut, ei ole tarvinnut tämmöistä hiekan lisäystä. Mutta sitten hiekka on myös arvokas rakennusmateriaali. Se on betonin ja sementin tärkeä raaka-aine. Muun muassa rakennusteollisuus tarvitsee sitä tosi paljon. Ja Libanonissa on ollut aika yleistä tämmöinen, myös täällä rantaviivalla, hiekan osittain laillinen kaivostoiminta, mutta sitten myös monissa tapauksissa laitton tai lain harmaalla alueella oleva. Tämä laitton tai harmaalla alueella oleva hiekan kaivaminen rantaviivalta on herättänyt paljon huolia libanonilaisissa ympäristöaktiiveissa esimerkiksi siitä, että onko maassa kohta enää hiekkarantoja, jos ne kaikki käytetään rakennusteollisuuden tarpeisiin. Ja sitten itse asiassa kun katsoi vielä enemmän tänne mikrotasolle, niin myös täältä Beirutin julkiselta uimarannalta tämän hotellirakennusprojektin yhteydessä myös vietiin hiekkaa ja myytiin jonkin rakennusteollisuuden tarpeisiin. Sitten tietysti näille mun tutkimusosallistujille, joiden ongelma tai joiden missio oli tämän rannan puolustaminen ja säilyttäminen viihtyisänä, ja sen säilyttäminen kaikille avoimena julkisena uimarantana, oli kovin ongelmallista se, että tämä hiekka ei välttämättä pysy puhtaana. Että Libanonissa on ollut jäteinfrastruktuurin kanssa paljon ongelmia, ihan kaatopaikkojen toiminnan kanssa. Ja osittain sen seurauksena myös merivirtojen tai aaltojen mukana tänne rannalle tulee jatkuvasti jätettä. Osittain tietysti rannalla kävijät roskaa. Ja hiekka on materiaaliselta muodoltaan sellaista, että se sekoittuu helposti muihin aineisiin. Niin sitten mun tutkimusosallistujille oli jatkuva lähes päivittäinen huoli se, että miten tämmöisen rannan oikeastaan saa pysymään viihtyisänä, kun nämä kaikki meren tuomat muovit ja mikromuovit ja rannalla kävijöiden jättämät mahdolliset roskat sekoittuu sinne hiekkiaan. Ja tämä oli semmoinen, mikä itse asiassa vaatii aika paljon työtä. Että tämä mun tutkimusosallistujien kansalaisjärjestö organisoii säännöllisesti tämmöisiä puhdistustalkoita, joissa sitten eri tahoilta koululaisia tai ehkä joidenkin firmojen tämmöisiä delegaatioita tai kaikenlaisia vapaaehtoisryhmiä sitten tuli tänne rannalle siivilöimään sitä hiekkiaan, että se saataisiin pysymään puhtaana. Tämä tietysti liittyy tähän yleisempään kysymykseen siitä, että, no ensinnäkin se, että yhtäkkiä tämmöisestä hiekan siivilöimisestä uimarannalla tulee joku tämmöinen hyvän kansalaisuuden toteuttamisen tapa, jossa ihmiset, jotka tulee osallistumaan tämmöiseen vapaaehtoistoimeen, niin jotenkin tekee jotain yhteisönsä hyväksi. Ehkä sitten tässä tapauksessa auttamalla pitämään tämän uimarannan jotenkin puhtaana. Ja sitten sen kautta, että se pysyy puhtaana, niin tämmöisenä suosittuna paikkana, joka kiinnostaa ihmisiä. Ja sitä kautta myös sitten todennäköisesti säilymään julkisena uimarantana sen sijaan, että se yksityistettäisiin ja siihen rakennettaisiin jotain. Että nopeasti tämmöinen, jos lähdetään liikkeelle hiekan materiaalisuudesta, niin sitten kun lähtee seuraamaan sosiaalisia suhteita, jotka kietoutuu sen ympärille, niin sitten tulee näkyviin aika paljon erilaisia kehityskulkuja.

Jasmin: No sä olet tässä puhunutkin tuosta sun tutkimusprosessista ja siitä, miten tämmöinen etnografinen tutkimus on monesti tosi osallistavaa ja osallistuvaa. Kirjoitat myös siitä, miten monet ehkä erityisesti ympäristökysymyksiin erikoistuneet asiantuntijat päätyy monesti itseen osallistumaan aktiivisesti erilaisiin kampanjoihin. Ja puhuit tuossa aiemmin itseenkin esimerkiksi siitä, miten olet auttanut mereen liittyvän opetusvideon kuvaamisessa ja osallistunut muutenkin näiden tutkijien kansalaisjärjestöjen toimintaan. Miten sä näet sun oman roolin tällaisen tutkimuksen tekemisessä, jossa tutkija on kuitenkin tosi konkreettisesti mukana tässä tutkittavassa toiminnassa ja varmaan ystävystyt monien tavallaan tutkimuskontaktiesi kanssa? Ja tähän liittyy paitsi näitä selkeitä hyötyjä siitä, että sä tunnet sun tutkimusaiheen tosi hyvin, mutta varmasti myös monia haasteita?

Samuli: Joo. Tietysti tämän henkisessä tutkimuksessahan yksi asia, mikä on aina hyvä huomata, on, että tutkija tulee siihen tavallaan omine taustoineen sellaisena ihmisenä kuin on. Että tietysti siinä, että minkälaista tutkimusta mä teen, niin esimerkiksi ihan vaikuttaa se, että mä en ole libanonilainen, vaan että mä olen suomalainen tutkija, joka on tullut Libanoniin keräämään aineistoa väitöskirjaansa varten. Mikä on täysin erilainen asema monella tavalla kuin jos olisin esimerkiksi Beirutissa kasvanut libanonilainen ihminen, jolle nämä kaikki paikat ja teemat olisi jossain määrin tuttuja entuudestaan. Tai sitten paikallinen, jolle ne ei olisi tuttuja entuudestaan. Ja tietysti ihan esimerkiksi tämmöiset asiat kuin kielitaito tai sukupuoli vaikuttaa hyvin voimakkaasti. Että esimerkiksi ihan se, että mä puhun sulavaa englantia, mä puhun arabiaa jossain määrin hyvin, että mä kyllä käytin arabiaa myös tutkimuskielenä. Mutta sitten esimerkiksi monet beirutilaiset on ranskankielisiä, jopa ehkä ensimmäiseltä kieleltään, niin mä taas en puhu ranskaa ollenkaan. Että ihan tosi konkreettisesti tasolla se, että millaisine taitoinesi ja taustoinesi tulet tekemään tutkimusta, niin se vaikuttaa tosi paljon siihen, että minkälaista tutkimusta sitä sitten päätyy tekemään tai pystyy tekemään. Mutta sitten tämä, mitä sä sanoit siitä, että sitten tietysti tässä on myös tämä osallistumisen rooli, tai osallistumisen merkitys ja se, että minkälaisia sosiaalisia suhteita muodostaa näiden tutkimukseen osallistujien kanssa, niin tietysti sekin itsessään vaikuttaa ihan jo siis sitä kautta, että, niin kuin sanoit, mä olen ystävystynyt joidenkin mun tutkimusosallistujien kanssa. Joidenkin kanssa en ole ollut yhteydessä tutkimuksen ajan jälkeen, mutta monien kanssa olen ollut. Tämä nyt tietysti on semmoinen, mikä koskee varmaan muitakin metodologioita käyttäviä tutkijoita kuin vain etnografeja. Mutta ehkä etnografiassa se myös tietysti korostuu. Ja kyllähän se tietysti vaikuttaa ihan sitä kautta, että mäkään en ole tutkijana sitten täysin irrallaan siitä, että mitä näiden ihmisten elämässä esimerkiksi tapahtuu tämän tutkimusjakson jälkeen. Ja tavallaan se, että mua ihan kiinnostaa, että mitä heille kuuluu tai mitä heidän elämässään tapahtuu. Ja sitten tietysti se myös, että minkälainen suhde mulla on näihin mun tutkimusosallistujiin, niin näkyy myös siinä, että minkälaista tutkimusta mä heistä kirjoitan. Että antropologian tai etnografian piirissä puhutaan myös tämmöisestä etnografisesta myötätunnosta,

joka sitten kattaa ehkä sen eettisen puolen, että kirjoitettaessa tutkimusta me yritetään olla aika tarkkoja siitä, että tutkimus ei olisi ainakaan millään tavalla vahingollista näille meidän tutkimusosallistujille. Mutta sitten myös tavallaan sitä, että etnografia menetelmänä toimii erityisen hyvin, ei välttämättä vaadi sitä, mutta toimii usein hyvin semmoisessa käytössä, että yrittää nähdä ilmiötä sun tutkimusosallistujien tavallaan näkökulmasta tai heidän vinkkelistään ikään kuin. Ja tämä ei ole sen tieteenteon kannalta mikään ongelma, tai sen tulosten tieteellisen validiteetin kannalta ei ole mikään ongelma, koska etnografisessa kirjoittamisessa tämä on semmoinen asia, joka kirjoitetaan auki aina. Että jos joku olisi kiinnostunut vaikka tutkimaan samaa ilmiötä eri perspektiivistä, niin hän mun etnografista tekstiä lukiessaan kyllä näkee, että nämä on ne perspektiivit, joita mä yritän selittää lukijalle tässä tekstissä.

[Musiikkia]

Jasmin: Kuten tässä on tullut jo ilmi muutamaan otteeseen, niin tämän sun kenttätyöjakson jälkeen Beirutissa ja Libanonissa on tapahtunut aika paljon. Että heti silloin 2018 jälkeen 2019 talousromahdus ja kansannousu. Sen jälkeen on ollut satamaräjähdyistä ja nyt viimeisimpänä sitten pommitukset Israelin toimesta. Niin mitä tuonne Beirutin julkiselle rannalle ja Libanonin rantaviivalle laajemminkin kuuluu nyt sun tutkimuksen jälkeen?

Samuli: Tosiaan kuvasitkin tuossa nopeasti, ja puhuttiinkin aikaisemmin jo hieman siitä, että nämä vuodet tämän mun kenttätyöjakson jälkeen on ollut Libanonille aika vaikeita. Sanotaan, että jos nyt puhutaan ensiksi, jos mä sanon pari sanaa tästä ajasta ennen tätä sotaa. Niin silloin kun Libanonissa oli 2019 tämä kansannousu, niin tämä kysymys rantaviivasta ja rantaviivan yksityistämisestä nousi myös yhdeksi aiheeksi, josta keskusteltiin ja osoitettiin mieltä ja johon kiinnitettiin huomiota sen kansannousun yhteydessä. Että muistan nähneeni silloin 2019, että esimerkiksi jonkinlaisia mielenosoituskulkueita kävi täällä Beirutin julkisella uimarannalla sen takia, että kun siitä on tullut tämmöinen symboli rantaviivan yksityistämistä vastaan ja ehkä sitten laajemminkin kaupunkitilan yksityistämistä vastaan. Mutta tämä kansannousuhan ei onnistunut. Tai se ei saavuttanut tavoitteitaan. Ja sitten sen jälkeen Libanon ajautui tämmöiseen syvään syvään talouskriisiin tai romahdukseen, joka sitten ehkä tämän kiinteistöbisneksen näkökulmasta on näkynyt siinä mielessä, että se on ehkä hidastanut jonkun verran tätä rakennustoimintaa Libanonin rantaviivalla. Että kun on epävarmat ajat tai tämmöinen taloudellinen romahdus käynnissä, niin silloin ei tietenkään myöskään investointeja tällaisiin uusiin projekteihin välttämättä tapahdu niin paljon. Tämä Beirutin julkinen uimaranta on edelleen olemassa samalla mallillaan ja samassa asennossa kuin se oli silloin mun kenttätöiden aikana. Eli siihen liittyy jonkinlainen pelko siitä, että tätä rannan yksityistämistä haluttaisiin laajentaa, mutta tällä hetkellä siihen ei ole mitään akuuttia prosessia. Se on edelleenkin säilynyt tämmöisenä tärkeänä beirutilaisten ikkunana merelle, niin kuin mun tutkimusosallistuja siinä alun lainauksessa sanoi. Ja nyt tietysti tämän sodan myötä, ja etenkin kun Beirutin eteläisissä lähiöissä on ollut näitä pommituksia, joita monet sitten asukkaat on joutunut pakenemaan, niin tämä ranta on myös toiminut tämmöisenä hätämajoituspaikkana. Ja paikkana, johon äkkiseltään kodeistaan pakenemaan joutuneet ihmiset on voinut hakeutua, jossa on sitten toiminut jonkun verran erilaisia kansalaisjärjestöjä, jotka on tarjonnut hätäapua ja ohjannut sitten ihmisiä eteenpäin vähän vakinaisempiin suojapaikkoihin tai hätämajoituspaikkoihin. Että se on ollut tavallaan ihan kiinnostavaa itse asiassa seuratakin, vaikka tietysti tämä on (--) [epäselvää] kamala ilmiö, mutta että uimaranta on tavallaan ottanut taas tämmöisen uuden roolin tässä kaupungin kohdatessa nyt sitten taas uusia kriisejä. Noin muuten Libanonin rantaviiva toistaiseksi on säilynyt pahimmilta sodan tuhoilta, jos verrataan vuoteen 2006, jolloin Israel pommitti öljysäiliöitä Libanonin rantaviivalla, joka johti tämmöiseen öljyvuotoon ja oikeastaan koko rantaviivan peittymiseen öljyyn. Niin tämmöistä ihan vastaavan mittaista ekokatastrofia nyt ei tämän sodan aikana täällä rantaviivalla onneksi ole nähty. Että tietysti tämä, samalla tavalla kuin tämä sota muutenkin kohtelee Libanonia eri mittaisesti, niin ehkä rantaviivaa seuraten etelästä pohjoiseen, niin se myös korostuu. Että etelässä ensimmäiset kymmenet kilometrit on aktiivista sotatoimialuetta tällä hetkellä. Esimerkiksi kalastajia on kielletty menemästä merelle Israelin armeijan toimesta. Jossain näiden rantojen läheisyydessä on käyty taisteluita tai ollut pommituksia. Mutta sitten kun mennään pidemmälle pohjoiseen, niin isot osat tätä rantaviivaa on myös toistaiseksi säilynyt aika pitkälti tämän sodan suorien vaikutusten ulkopuolella. Tällä hetkellä tietysti varmasti täällä rantaviivalla, niin kuin koko libanonilaisessa yhteiskunnassa, niin odotetaan sitä, että kuinka pitkään tämä sota tulee jatkumaan ja miten sitten siitä päästään toipumaan.

[Musiikkia]

Jasmin: Kuten *Lähi-itä nyt* -podcastissa on tapana, niin siirrytään vielä lopussa hetkeksi tiedosta tunteeseen. Mikä olisi sellainen hauskin muisto, joka sulle on jäänyt mieleen sun kenttätöistä?

Samuli: Jaa, varmaan paljonkin hauskoja muistoja. No Libanonissa rantaviivalla asustaa tämmöisiä uhanalaisia kilpikonnia, paria eri lajia. Ja libanonilaiset ympäristötoimijat on jonkun verran työskennelleet tämän kilpikonnakäsymyksen parissa kartoittaen populaation kehitystä ja yrittäen suojella tämmöisiä uimarantoja, joilla nimenomaan nämä kilpikonnat käy pesimässä, tai siis hiekkarannoilla pesii nämä kilpikonnat. Niin osana mun kenttätyötä mä kerran kävin mun beirutilaisten ympäristöaktivistituttujen kanssa ihan täällä Libanonin etelärajan lähistöllä semmoisella uimarannalla, missä eräs kansalaisjärjestö pyörittää tämmöistä, no suojelualuetta ikään kuin. Ja nimenomaan tämä on tämmöinen merkittävä kilpikonniin pesimäpaikka. Ja surullisesti nyt viimeisen vuoden aikana tämä Mansourin ranta on nyt ollut tätä sotatoimialuetta. Mutta tosiaan me Beirutista ajettiin autoilla etelärajan tuntumaan tänne Mansourin rannalle, jossa sitten tämä paikallinen järjestö oli kerännyt talteen kuoriutuneet kilpikonnan poikaset ja punninnut ja kerännyt jonkinlaista tieteellistä dataa näistä. Ja sitten järjesti tämmöisen julkisen tapahtuman, jossa nämä kilpikonnan poikaset sitten vapautettiin mereen. Tämä on ihan kiinnostava juhla tilaisuus, jonkalaista mä en ole muualla ihan nähnyt. Mutta siinä oli varmaan viitisenkymmentä ihmistä kokoontunut seuraamaan sitä, kun nämä kilpikonnan poikaset sitten vapautettiin näistä ämpäreistään hiekalle ja sitten he kilvoitellen pyrkivät kohti merta kokoontuneen yleisön kannustusten siivittämänä.

Jasmin: Aivan ihana. Toi oli ehdottomasti yksi mun lempparikohdista sun väitöskirjaa lukiessa. Kuvaillet siinä hyvin tuota tapahtumaa ja kilppareiden kilvoittelua kohti merta. Tulisiko sulla mieleen jotain kirjaa tai elokuvaa, jonka kautta kuulijat voisi tutustua Libanoniin ja ymmärtää paremmin tätä kontekstia?

Samuli: Mä olen nyt tylsä tutkija ja ehdotan tähän ihan tämmöistä akateemista kirjaa. Libanonilaisen antropologi Munira Khayyatın teos *A Landscape of War: Ecologies of Resistance and Survival in South Lebanon* on tämmöinen pari vuotta sitten julkaistu etnografia, joka käsittelee nimenomaan tätä nyt pahiten tämän sodan keskellä ollutta aluetta Etelä-Libanonissa, ja nimenomaan tämmöisestä ympäristönäkökulmasta etnografian keinoin. Tämä Khayyatın kirja on mun mielestä hyvin suositeltava siinä mielessä, että se on paitsi helppolukuinen myös ei-tutkijalle varmasti ihan täysin saavutettava kirja, niin myös tuo tosi hienolla tavalla esiin sen, että miten tämmöinen pitkäaikainen toistuva sota tai sodan uhka tämmöisellä alueella niin kuin Etelä-Libanon, niin miten se vaikuttaa elämään siellä alueella pidempiaikaisena prosessina eikä vaan silloin kun ne taistelut on aktiivisia. Ja miten sitten kuitenkin elämä ikään kuin löytää tiensä ja keinonsa sodan tuhoista huolimatta. Että myös näinä synkkinä aikoina mun mielestä tässä kirjassa on tämmöinen jotenkin toiveikas viesti.

[Musiikkia alkaa soimaan taustalla]

Jasmin: Kiitos paljon, Samuli Lähteenaho.

[Musiikkia, musiikki vaimenee taustalle]

Jasmin: Kuuntelit *Lähi-itä nyt* -podcastia, jota julkaisee Suomen Lähi-idän instituutti. Löydät sen osoitteesta lahi-itanyt.fi sekä Apple Podcasteista ja Spotifysta.

[Musiikkia]